BIENVENIDO A SALEM

El municipio de Salem está situado en la península de Södertörn, entre los municipios de Botkyrka y Södertälje, y rodeado de una naturaleza idílica. La distancia al centro de Estocolmo es de 25 kilómetros.

El municipio puede decirse que consta de tres partes: el antiguo pueblo de Rönninge, la Salem moderna que se edificó a finales de los -60 y la parte no edificada que ocupa la gran parte del municipio.

El municipio de Salem, aún siendo nuevo, tiene una historia antigua. Ya en 1283 se le nombra, por primera vez, en una carta del rey Magnus Ladulås. La corporación municipal se estableció en 1919, formando un municipio propio hasta 1974, que se unió con el municipio de Botkyrka.

Salem forma parte de la provincia de Estocolmo y de la comarca de Södermanland. La corporación municipal de Salem tiene 31 miembros y dentro de la administración central trabajan aproximadamente 90 funcionarios.

Salem tiene 12775 habitantes (en el 31-12-82), por lo cual es el penúltimo municipio de la provincia de Estocolmo. La mayoría de los habitantes trabajan dentro del sector de servicios (52%).

Salem tiene buenas comunicaciones: la E4 pasa a través del municipio y la distancia a Estocolmo es de 25 km. Desde la estación central de Estocolmo parten trenes de cercanías para Rönninge con una frecuencia de dos veces por hora y el viaje es de 30 minutos.

WILLKOMMEN IN SALEM

Salem ist eine naturschöne Gemeinde die auf der Halbinsel Södertörn zwischen den Gemeinden Botkyrka und Södertälje liegt. Die Entfernung zu der Stadtmitte Stockholms beträgt 25 Kilometer.

Man kann sagen die Gemeinde Salem bestehe aus drei Teilen; der alten Villenstadt Rönninge, dem modernen Salem, erbaut Ende der sechziger Jahre, und dem spärlich bevölkertem Gebiet Salems welches grosse Teile der Gemeinde ausmacht.

Salem ist eine junge Gemeinde hat aber eine alte Geschichte. Der Name Salem kommt zum ersten Mal im Jahre 1283 vor, in einem Brief von König Magnus Ladudlås. Im Jahre 1919 wurde der Gemeinderat in Salem eingeführt. Bis 1974 war Salem eine eigenständige Gemeinde, danach kam die Nachbargemeinde Botkyrka hinzu.

Salem gehört zu Stockholm Län und liegt in der Provinz Södermanland. Der Gemeinderat in Salem hat 31 Abgeordnete. In der zentralen Verwaltung arbeiten ca. 90 Beamte und Angestellte. Salem hat 12.775 Einwohner (per 31. Dezember) und ist somit die zweitkleinste Gemeinde in Stockholm Län. Die meisten Einwohner sind auf dem Gebiet der Dienstleistungen beschäftigt (52%).

Salem hat gute Verkehrsverbindungen. Die E4 führt durch die Gemeinde und die Entfernung nach Stockholm ist 25 Kilometer. Vom Stockholmer Hauptbahnhof fahren zweimal pro Stunden Züge im Nahverkehr nach Rönninge. Die Fahrt dauert ca 30 Minuten.

WELCOME TO SALEM

Salem is beautifully situated in the peninsula of Södertörn, between the municipalities of Botkyrka and Södertälje. It is 25 kilometres from the centre of stockholm.

Salem may be said to consist of three different areas: the old residential district of Rönninge, the new part of Salem proper, which was built up at the end of the 1960s, and the rural areas of Salem which comprise a considerable part of the district.

Salem has a long history, although its municipal status is relatively new. The name Salem is first mentioned in a letter from King Magnus Ladulås in 1283. It got its municipal council in 1919, and up to 1974, when it was incorporated with the municipality of Botkyrka, it was a separate municipality.

Salem belongs to the County of Stockholm and the province of Södermanland. There are 31 members on the municipal council. The staff of the central administration consists of about 90 employees.

The population of Salem is 12,775 (as of 31 December, 1982), which makes it the second smallest of the municipal districts in the County of Stockholm. The majority of the inhabitants are employed in the service sector (52%).

Salem has good transport facilities: the E4 highway passes through the area, the distance to Stockholm being 25 kilometres. Suburban trains leave Stockholm Central station twice hourly for Rönninge, a journey of about 30 minutes.

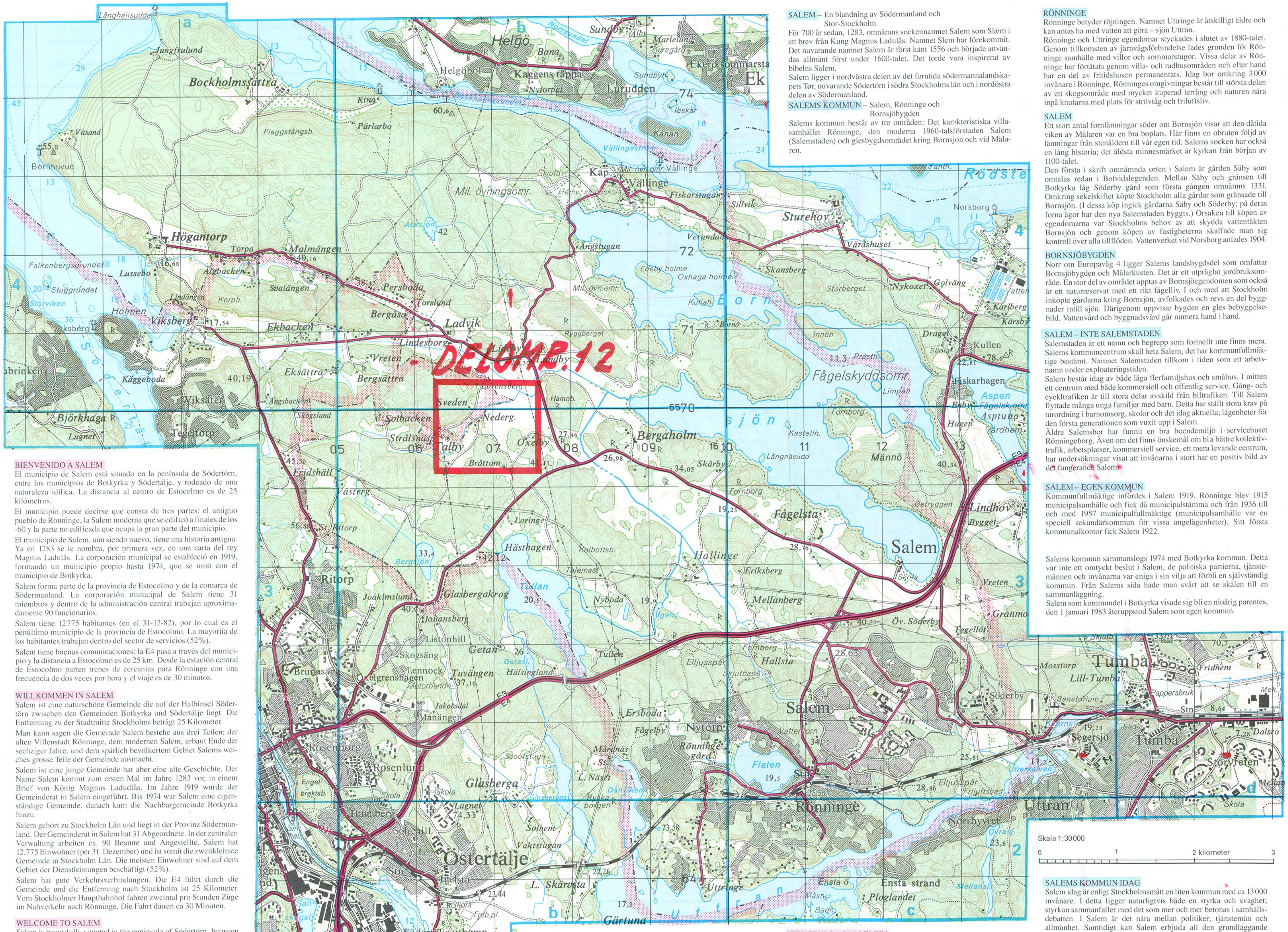

Skala 1:30000

0 — 1 — 2 kilometer — 3

REGISTER ÖVER ORTNAMN INOM SALEMS KOMMUN

Koordinaterna följer ekonomiska kartans indelning

A	
Acksjön	4 b
B	
Bergaholm	3 b
Bergsjön	3 b
Bockholmssundet	4 b
Bockholmssättra	4 a
Bornhuvud	4 a
Bornsjön	4 b
Bornö	4 b
Bråttom	3 b
D	
Dånviken	3 b
E	
Edeby holme	4 b
Eriksberg	3 c
Ersboda	3 b
F	
Falkenbergsgrundet	4 a
Fiskarstugan	4 b
Flaggstångsberget	4 a
Flaten	3 c
Fågelby	3 b
Fågelsta	3 c
H	
Hallinge	3 b
Hallsta	3 c
Hamnberget	4 b
Hästhagen	3 b
Högantorp	4 a
I	
Igelsjön	3 b
J	
Jungfrulund	4 a
K	
Kastellholmen	3 c
Kina	4 b
Kolbottsberget	3 b
Kullaholmen	4 b
L	
Ladvik	4 b
Lideby	4 b
Limpan	4 c
Lindesborg	4 b
Loringe	3 b
Lundby	4 b
Lussebo	4 a
Långnäsudd	3 c
M	
Malmängen	4 a
Mellanberg	3 c
Mårdnäs	3 b
Männö	3 c
N	
Nedergården	3 b
Nyboda	3 b
Nytorp	3 b
O	
Oxelby	3 b
Oxhaga holme	4 b
P	
Pärlarbo	4 b
R	
Ryggberget	4 b
Rönninge	3 c
Rönninge gård	3 b
S	
Salems kyrka	3 c
Skårby	3 b
Söderby sjukhus	3 c
T	
Tegellöf	3 c
Torpa	4 a
Tullan	3 b
Tullen	3 b
U	
Utterkalven	3 c
Uttran	2 b
Uttringe	2 b
V	
Verandan	4 b
Vitsand	4 a
Vällinge	4 b
Vällingeström	4 b
Västergården	3 a, b
Å	
Ångstugan	4 b
Ö	
Övre Söderby	3 c

TERVETULOA SAALEMIIN

Saalem on luonnonkaunis kunta, joka sijaitsee Södertörnin niemellä, Botkyrkan ja Södertäljen kuntien välissä. Etäisyys Tukholman keskustaan on 25 kilometriä.

Saalemin kunnan voidaan sanoa koostuvan kolmesta osasta; vanhasta huvilayhdyskunnasta, Rönningestä, 1960-luvun lopulla rakennetysta modernista Saalemista sekä Saalemin harvaan asutusta seudusta, joka käsittää suuria osia kunnasta.

Saalem on uusi kunta, mutta sen historia on vanha. Saalem-nimi mainitaan ensimmäisen kerran kuningas Maunu Ladonlukon kirjeessä vuodelta 1283. Saalemin kunnanvaltuusto aloitti toimintansa vuonna 1919 ja Saalem oli itsenäinen kunta vuoteen 1974 saakka, jolloin se liitettiin naapurikuntaan, Botkyrkaan.

Saalem kuuluu Tukholman lääniin ja Södermanlandin maakuntaan. Sen kunnanvaltuustossa on 31 jäsentä. Keskushallinnon piirissä työskentelee n. 90 virkamiestä.

Saalemissa on 12775 asukasta (31.12.1982), ja se on siten toiseksi pienin kunta Tukholman läänissä. Suurin osa asukkaista työskentelee palvelualalla (52%).

Saalemiin on hyvät yhteydet; E4 kulkee kunnan läpi, etäisyys Tukholmaan on 25 kilometriä. Tukholman keskusasemalta lähtee paikallisjuna Rönningeen 2 kertaa tunnissa, matka kestää n. 30 minuuttia.

SALEM – En blandning av Södermanland och Stor-Stockholm

För 700 år sedan, 1283, omnämns sockennamnet Salem som Slæm i ett brev från Kung Magnus Ladulås. Namnet Slem har förekommit. Det nuvarande namnet Salem är först känt 1556 och började användas allmänt först under 1600-talet. Det torde vara inspirerat av bibelns Salem.
Salem ligger i nordvästra delen av det forntida södermannalandskapets Tør, nuvarande Södertörn i södra Stockholms län och i nordöstra delen av Södermanland.

SALEMS KOMMUN – Salem, Rönninge och Bornsjöbygden

Salems kommun består av tre områden: Det karakteristiska villasamhället Rönninge, den moderna 1960-talsförstaden Salem (Salemstaden) och glesbygdsområdet kring Bornsjön och vid Mälaren.

RÖNNINGE

Rönninge betyder röjningen. Namnet Uttringe är åtskilligt äldre och kan antas ha med vatten att göra – sjön Uttran.
Rönninge och Uttringe egendomar styckades i slutet av 1880-talet. Genom tillkomsten av järnvägsförbindelse lades grunden för Rönninge samhälle med villor och sommarstugor. Vissa delar av Rönninge har förtätats genom villa- och radhusområden och efter hand har en del av fritidshusen permanentats. Idag bor omkring 3000 invånare i Rönninge. Rönninges omgivningar består till största delen av ett skogsområde med mycket kuperad terräng och naturen nära inpå knutarna med plats för strövtåg och friluftsliv.

SALEM

Ett stort antal fornlämningar söder om Bornsjön visar att den dåtida viken av Mälaren var en bra boplats. Här finns en obruten följd av lämningar från stenåldern till vår egen tid. Salems socken har också en lång historia; det äldsta minnesmärket är kyrkan från början av 1100-talet.
Den första i skrift omnämnda orten i Salem är gården Säby som omtalas redan i Botvidslegenden. Mellan Säby och gränsen till Botkyrka låg Söderby gård som första gången omnämns 1331. Omkring sekelskiftet köpte Stockholm alla gårdar som gränsade till Bornsjön. (I dessa köp ingick gårdarna Säby och Söderby; på deras forna ägor har den nya Salemstaden byggts.) Orsaken till köpen av egendomarna var Stockholms behov av att skydda vattentäkten Bornsjön och genom köpen av fastigheterna skaffade man sig kontroll över alla tillflöden. Vattenverket vid Norsborg anlades 1904.

BORNSJÖBYGDEN

Norr om Europaväg 4 ligger Salems landsbygdsdel som omfattar Bornsjöbygden och Mälarkusten. Det är ett utpräglat jordbruksområde. En stor del av området upptas av Bornsjöegendomen som också är ett naturreservat med ett rikt fågelliv. I och med att Stockholm inköpte gårdarna kring Bornsjön, avfolkades och revs en del byggnader intill sjön. Därigenom uppvisar bygden en gles bebyggelsebild. Vattenvård och byggnadsvård går numera hand i hand.

SALEM – INTE SALEMSTADEN

Salemstaden är ett namn och begrepp som formellt inte finns mera. Salems kommuncentrum skall heta Salem, det har kommunfullmäktige bestämt. Namnet Salemstaden tillkom i tiden som ett arbetsnamn under exploateringstiden.
Salem består idag av både låga flerfamiljshus och småhus. I mitten ett centrum med både kommersiell och offentlig service. Gång- och cykltrafiken är till stora delar avskild från biltrafiken. Till Salem flyttade många unga familjer med barn. Detta har ställt stora krav på turordning i barnomsorg, skolor och det idag aktuella; lägenheter för den första generationen som vuxit upp i Salem.
Äldre Salemsbor har funnit en bra boendemiljö i servicehuset Rönningeborg. Även om det finns önskemål om bl a bättre kollektivtrafik, arbetsplatser, kommersiell service, ett mera levande centrum, har undersökningar visat att invånarna i stort har en positiv bild av det fungerande Salem.

SALEM – EGEN KOMMUN

Kommunfullmäktige infördes i Salem 1919. Rönninge blev 1915 municipalsamhälle och fick då municipalstämma och från 1936 till och med 1957 municipalfullmäktige (municipalsamhälle var en speciell sekundärkommun för vissa angelägenheter). Sitt första kommunalkontor fick Salem 1922.

Salems kommun sammanslogs 1974 med Botkyrka kommun. Detta var inte ett omtyckt beslut i Salem, de politiska partierna, tjänstemännen och invånarna var eniga i sin vilja att förbli en självständig kommun. Från Salems sida hade man svårt att se skälen till en sammanläggning.
Salem som kommundel i Botkyrka visade sig bli en nioårig parentes, den 1 januari 1983 återuppstod Salem som egen kommun.

SALEMS KOMMUN IDAG

Salem idag är enligt Stockholmsmått en liten kommun med ca 13000 invånare. I detta ligger naturligtvis både en styrka och svaghet; styrkan sammanfaller med det som mer och mer betonas i samhällsdebatten. I Salem är det nära mellan politiker, tjänstemän och allmänhet. Samtidigt kan Salem erbjuda all den grundläggande service som kommuninvånarna har rätt att kräva i dagens samhälle.

BEFOLKNING OCH NÄRINGSSTRUKTUR

De första säkra uppgifterna om folkmängden härrör från 1628. Då fanns det 252 invånare. Denna siffra steg sakta fram till 1965, då antalet uppgick till 2766. Under följande femårsperiod 1966–71 nära femdubblades befolkningen till 12000 invånare. Orsaken var givetvis Salemstadens tillkomst, men även Rönninge expanderade och bidrog till den kraftiga befolkningsökningen.
Många Salemsbor får sin utkomst på annat håll. Salem har i förhållande till befolkningen den största andelen pendlare i Stockholms län. Detta är en följd av att det finns få arbetsplatser i kommunen. Kommunen och landstinget är de största arbetsgivarna i kommunen.

Näringsstrukturen	
Förvärvsarbetande befolkning	
Jordbruk och tillverkningsindustri	18%
Byggnadsverksamhet	7%
Handel och samfärdsel	23%
Tjänster	52%
Arbetstillfällen	
Jordbruk och tillverkningsindustri	3%
Byggnadsverksamhet	5%
Handel och samfärdsel	13%
Tjänster	79%

SEVÄRDHETER I SALEM

Salem har en variationsrik natur med bördiga dalar, lövskogsdungar, sjöar, men också täta barrskogsridåer och kala berg.

Området kring Bornsjön

Området kring Bornsjön är av riksintresse ur naturvårds- och friluftssynpunkt. Här ligger de kulturhistoriska sevärdheterna tätt intill ostörd natur med ett rikt djurliv bl a rådjur, älg och skogsfågel. Här finns också många fornlämningar; sevärda är bl.a. fornborgarna på Männö och vid Skårby.

Bergaholms Herrgård

Bergaholm är en herrgård från 1700-talet. Kring gården finns ett 100-tal fornlämningar. I den ekbevuxna hagmarken väster om gården utbreder sig ett av Salems största järnåldersgravfält bl a innehållande en skeppssättning.

Salems kyrka

Salems kyrka ligger ute på en udde i södre Bornsjön med stora ekar, lindar, alar och björkar. Tornet med de förstärkande ankarjärnen och en del av väggen fram till sakristian är från 1100-talet liksom dopfunten.
Ett vackert krucifix från 1200-talet är uppsatt i triumfbågen. Kyrkan är öppen för besökare måndag–fredag kl. 10–16 sommartid.

Bockholmssättra

Bockholmssättra ligger i Salems nordligaste del vid Södra Björkfjärden, Bockholmssundet. Fram till 1944 hörde gården till Ekerö socken. I början av 1800-talet uppfördes här ett stort tegelbruk som lades ned 1916. Gården ligger vackert med utsikt mot Ekerö.

Fågelsta

Fågelsta gård ligger nordväst om Salems kyrka. Huvudbyggnaden revs på 1930-talet. De två kvarstående flyglarna härrör från 1700-talet.

Högantorps kvarn

Högantorps kvarn är en av Stockholmstraktens få kvarvarande vattenkvarnar. Kvarnen har rustats upp av ägaren, Stockholms kommun. Kvarnen är en hjulkvarn med två stenpar och ett överfallshjul som är 4 m i diameter och har 50 skovlar. Redan på 1600-talet låg här en sk skvaltkvarn. Stenbron bredvid kvarnen är också restaurerad.

Nedre Söderby

Byggnaderna i Nedre Söderby tillhör Salems förnämsta byggnadsminnesmärken. De består av en knuttimrad parstuga och en uthuslänga innehållande loftbod och drängstuga. Byggnaderna är sannolikt uppförda under 1700-talet. På kullen bakom bostadshuset finns gravhögar från järnåldern.

Söderbygravfältet

Gravfältet innehåller ca 240 st gravar anlagda under äldre järnåldern (500 år f Kr–400 år e Kr). Högst upp på åsen ligger de äldsta gravarna som är byggda av stora stenar. Nere på den stora ängen finns yngre gravar som är lagda med små stenar och därför svåra att se.

Rönninge

Stora delar av Rönninge minner om en epok under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet då det växte upp en ring av villasamhällen kring Stockholm. Ofta var det välsituerade storstadsbor som byggde sig ett sommarnöje på behagfullt avstånd från staden. Det fanns inga riktiga vägar, inget vatten och avlopp, inga skolor eller affärer. Det var "livet på landet". Så småningom permanentades bebyggelsen och gav underlag för affärer och post. I Rönninges fall var det järnvägen, som länge varit huvudtillfart, och stationssamhället, som gjorde området attraktivt.

I området finns många sevärda byggnader bl a:

- Rönninge centralhus, som under åren rymt många rörelser i post-, telegraf- och telefonstation, bank, sybehörsaffär samt kött- och charkuteriaffär,
- Folkets Hus, Garnuddsvägen 2, byggt 1926,
- Rönninge skola, togs i bruk 1906,
- Sandbäcks Gård, Sandbäcksv. 55, med anor från 1700-talet.

Uttringe och Rönninge gårdar

Uttringe gård, belägen vid sjön Uttrans norra strand, omnämns första gången 1362. Gården köptes av Gustav Vasa 1538. På 1650-talet bebyggdes Rönninge av dåvarande ägaren Mårten Månsson Lindeström och Uttringe lades under Rönninge gård. (Nuvarande adress är Rönninge Gårds väg 18). Rönninge och Uttringe har innehafts av flera prominenta personer, den sista enskilda innehavaren var Vilhelmina af Tibell. 1896 inköptes Rönninge och Uttringe jordkomplex av Rönninge AB, som lät stycka marken till egnahems- och villafastigheter.
Rönninge gård köptes av Frälsningsarmén och blev vilohem.
Uttringe gård köptes 1898 av fru Helen Berg. Hon lät bygga en ny herrgårdsbyggnad efter modell av Ladviks gård. 1906 skänkte hon byggnaden till Svenska Folkdansens vänner.

UPPTÄCK SALEM PÅ CYKEL

Ett bra sätt att se sig omkring i Salem är att göra det på cykel; de många småvägarna i kommunen ger fina möjligheter att utforska bygden. Friluftsfrämjandets lokalavdelning i Botkyrka utarbetade 1982 en guide "cykla i Botkyrka kommun"; i den ingår fyra rekommenderade turer i Salem:

1. Bornsjön runt med start vid Salems kyrka.
2. Högantorpsturen med färdväg över Bockholmssättra, Jungfrulund, Ladvik och Lideby.
3. Salemturen, cykelturen Salems centrum-Talby.
4. Rönninge–Salemstadsturen genom Rönninge, Möllebadet, Uttran och Tegellöt.

Dessutom finns en planerad cykelväg till Södertälje (Östertälje). Cykelleden är på Södertäljesidan färdigställd till kommungränsen.
En cykelkarta, utgiven av Svenska Cykelsällskapet, finns att köpa på Kultur- och Fritidskontoret.

Uppgifterna om Salems historia och sevärdheter i Salem är till stora delar hämtade ur "Salemsboken", utgiven 1973 av Salems kommun.